

Obec Zdiby

Zdiby – Veltěž, Průběžná 11, PSČ 250 66

e-mail: podatelna@obeczdiby.cz, identifikátor datové schránky: vt2b6m8

Č.j. 0820 /16

Ve Zdibech dne 6.5.2016

**Krajský úřad Středočeského kraje
Odbor životního prostředí a
zemědělství**

Zborovská 11, Praha 5

IČ:

ID datové schránky:

K čj. 052710/2016/KUSK

Sp.zn. SZ-049323/2016/KUSK/2

Záměr: GOODMAN ZDIBY LOGISTICS CENTRE (dále jen „Záměr“)

Oznamovatel: Goodman Czech Republic s.r.o., Václavské náměstí 773/4, 110 00
Praha 1

Vyjádření

obce Zdiby

Průběžná 11, 250 66 Zdiby

podle § 6 odstavec 6 a 7 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon“) k oznámení Záměru z března 2016, vypracované zhotovitelem LI-VI PRAHA spol. s r.o. (dále jen „Oznámení“)

I.

Úvodní ustanovení

Obec Zdiby se tímto ve stanovené lhůtě vyjadřuje k Oznámení Záměru v rozsahu ustanovení § 6 odst. 6 a 7 Zákona. Předmětem tohoto vyjádření je mj. uplatnění následujících námitek k Oznámení:

1. Oznámení neobsahuje maximální počet pohybů pro konkrétní typy vozidel vztaženo na jeden den a též na 1 hodinu (maximální kapacitní množství), nelze tak vypracovat přesný model zatížení území hlukem,
2. Oznámení ve výčtu stavebních objektů dopravní neobsahuje rozšíření napojení areálu Záměru na dálnici D8, investice na rekonstrukce místních komunikací zatížené dopravou areálu,
3. Oznámení neobsahuje údaje o spotřebě paliv tak, aby odpovídaly maximálně možné spotřebě vztažené na maximální kapacitní množství (viz ad 1) a doplnění tomu odpovídajících vlivů na životní prostředí, včetně hlukové a rozptylové studie, zdravotních rizik atd.,
4. Oznámení neobsahuje izofonní mapy podle počtu a charakteru dopravního zatížení,
5. Oznámení neobsahuje řádné hodnocení příspěvku předpokládaného dopravního provozu k imisní zátěži,
6. Oznámení neobsahuje doplnění studie hlukové zátěže o efekt kumulace hluku z různých zdrojů,
7. Oznámení neobsahuje stanovení podmínky trvalého monitoringu hluku v exponovaných územích města Zdiby,
8. Oznámení neobsahuje doplnění podmínky svádění splaškových vod přes odlučovače ropných látek, neobsahuje řešení dešťových vod,
9. Oznámení neobsahuje analýzu potřeby rozšíření nedostatečné kapacity centrální ČOV v důsledku napojení Záměru na splaškovou kanalizaci,

10. Oznámení neobsahuje závazek realizace zelení osázeného protihlukového valu směrem do obce Zdiby (nejen na jižní straně, ale také na straně k silnici II/608), tak aby logistický areál byl izolován od okolního prostředí nejen z hlediska hluku,
11. Oznámení neobsahuje kumulované vlivy Záměru v rozšířeném horizontu 5, 10 a 20 let; pokud jde o kumulované vlivy, požadujeme v rámci nich zahrnout do posouzení výstavbu prodejny LIDL, severního obchvatu Prahy, letiště Vodochody, rozšíření dálnice D 8 apod.,
12. Oznámení neobsahuje objektivní posouzení souladu Záměru s platným územním plánem obce Zdiby, zejména pokud jde o požadavek zastavěnosti k celkové ploše 50% a zákaz negativních účinků na sousední obytné území,
13. Oznámení neobsahuje krajinářské hodnocení, např. prostorové uplatnění kulturní památky kostela Povýšení sv. Kříže, nebere v úvahu „harmonické měřítko“, kdy haly Záměru neodpovídají stávající zástavbě rodinnými domky a blízkost historického centra,

II.

Doporučené požadavky na zpracování Dokumentace

Navrhuje se, aby Krajský úřad SK v Závěru zjišťovacího řízení vydaného podle § 7 odst. 3 Zákona krom shora uvedených požadavků vyplývajících z námitek do Oznámení vznesl tyto další požadavky na zpracování Dokumentace:

1. dokladovat výhledový stav dopravního zatížení lokality po roce 2017 až min. do roku 40 a přitom vycházet z maximální únosnosti území a kumulativních vlivů,
2. pokud jde o problematiku hluku:
 - doplnit varianty dopravního řešení s ohledem na hlukovou zátěž,
 - stanovit monitorovací systém hlukové zátěže,
 - do hlukové studie zahrnout rozvoj obce dle územního plánu,
 - omezit noční provoz,
3. provést výpočet příspěvků provozu Zařízení k imisnímu zatížení území, zejména pro částice PM₁₀, PM_{2,5} a dále pro látky NO₂, CO, benzen, VOC,
4. zpracovat koncepci nakládání s vodami, včetně problematiky vyústění dešťových vod do vodoteče, posouzení maximálního přípustného odtoku vodoteče, stanovení maximální hodnoty vypouštění, doporučujeme v části areálu zvážit vybudování

podpůrných vsakovacích jam nebo tunelů, doplnit koncepci kvality čištění splaškových či dešťových vod, zejména pokud jde o kapacitu ČOV.

5. dořešit problematiku nakládání s odpady,
6. vypořádat další informace obsažené ve vyjádřeních veřejnosti.

III.

Nesoulad s únosností území

Tato část je strukturovaná dle znečišťujících látek a hluku, které v posuzované lokalitě představují největší riziko z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí:

A. Znečišťující látky:

Obec Zdiby vznáší požadavek na dovypracování Rozptylové studie: Vyhodnotit příspěvek Záměru k následujícím znečišťujícím látkám:

I. Tuhé znečišťující látky:

Mezi nejvýznamnější příčiny výskytu suspendovaných částic frakce PM_{10} v regionu patří mechanické procesy jako je víření usazeného prachu, obrus pneumatik, brzdových obkladů, vozovek, dále některé technologické procesy a v neposlední řadě spalovací procesy a chemická výroba.

Částice frakce $PM_{2,5}$ jsou nejvíce zdravotně rizikové. Z odhadů ČHMÚ vyplývá, že z celkových emisí tuhých znečišťujících látek připadá cca 65% na PM_{10} a cca 49% na $PM_{2,5}$ (frakce jsou kumulativní). Zásadní příčinou jejich výskytu jsou zejména emise ve výfukových plynech ze spalovacích motorů. Úroveň znečištění ovzduší $PM_{2,5}$ se posuzuje z hlediska ročního aritmetického průměru, ročního mediánu, ročního 98. percentilu a ročního maxima z dvaceti čtyřhodinových průměrných hodnot.

Evropské právo stanoví, že členské státy učiní nezbytná opatření k zajištění toho, aby koncentrace PM_{10} ve vnějším ovzduší nepřekračovaly mezní hodnoty. V případě předmětné lokality ČR svou povinnost sotva plní v rámci méně přísných hodnot, vč. mezí tolerance. Rámcová směrnice v preambuli sice předpokládá, že v členských státech mohou existovat oblasti s vyšší úrovní znečištění, než stanovuje mezní hodnota, ale pouze v rámci přípustné meze tolerance, a stanoví vzhledem k tomu, že ve stanovené lhůtě musí být dosaženo dodržování mezní hodnoty.

Překročení horní a dolní meze pro posuzování se zjišťuje na základě úrovně znečištění ovzduší během předcházejících pěti let, pokud jsou k dispozici dostatečné údaje. Mez pro posuzování se považuje za překročenou, pokud byla během těchto pěti let překročena nejméně

ve třech kalendářních letech. To je v případě předmětné lokality jednoznačně splněno – jedná se o oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší.

II. Polycyklické aromatické uhlovodíky

Samostatnou úpravou, zvláště v evropské legislativě, oplývá **benzen**. Nejčastějšími příčinami jeho výskytu je rafinace a dále emise z dopravy. V předmětné lokalitě je nejvýznamnějším zdrojem silniční doprava. Vysoká koncentrace benzenu v ovzduší má výrazné následky na zdraví obyvatel. Jeho vdechování vede k ospalosti, bolesti hlavy, závratí a pomatení, v extrémních případech ke smrti. Benzen má karcinogenní účinky a může též způsobit vážné poškození centrální nervové soustavy.

Evropské právo ukládá členským státům učinit nezbytná opatření k zajištění toho, že koncentrace benzenu v ovzduší nepřekročí mezní hodnoty v uvedených termínech. Podle přílohy směrnice bodu II. překročení horního a dolního prahu posuzuje a zjišťuje na základě koncentrace během předcházejících pěti let, pokud jsou k dispozici dostatečné údaje. Práh posouzení se považuje za překročený, pokud byl překročen během alespoň třech jednotlivých let z uvedených pěti let.

Obecně skupinu polycyklických aromatických uhlovodíků reprezentuje **benzo(a)pyren**. Příčinou jeho výskytu ve vnějším ovzduší je především nedokonalé spalování fosilních paliv. V předmětné lokalitě jsou zdroji jeho emisí lokální topeniště a doprava.

Polycyklické aromatické uhlovodíky jsou předmětem právní úpravy s cílem minimalizace škodlivých účinků vzduchem přenášených polycyklických aromatických uhlovodíků na lidské zdraví. Jako referenční látka pro riziko karcinogenity polycyklických aromatických uhlovodíků ve vnějším ovzduší je použit benzo(a)pyren. Podle čl. 3 směrnice 2004/107/ES jsou členské státy povinny přijmout veškerá nezbytná opatření k zajištění toho, aby koncentrace mj. benzo(a)pyrenu použitého jako referenční látka pro riziko karcinogenity polycyklických aromatických uhlovodíků ve vnějším ovzduší nepřekračovala stanovenou cílovou hodnotu. Pro oblasti překročení musí členské státy identifikovat zdroje, které k takovému překročení přispívají. Členské státy musí prokázat, že v uvedených oblastech uplatnily veškerá nezbytná opatření zaměřená zejména na převládající zdroje emisí, aby bylo dosaženo cílových hodnot.

Mez pro posuzování se považuje za překročenou, pokud byl během pěti let příslušný limit překročen nejméně ve třech kalendářních letech. To je v našem případě splněno. **Imisní limity benzo(a)pyrenu jsou v předmětné lokalitě překračovány a případnou realizací Záměru by prokazatelně došlo ke zvýšení imisních koncentrací v dané lokalitě.**

III. Oxidy dusíku

Imisní limit NO_x vyhlášený pro ochranu ekosystémů a vegetace je $30 \text{ mg}\cdot\text{m}^{-3}$ s mezemi tolerance 24 - $19,5 \text{ mg}\cdot\text{m}^{-3}$. Lze odhadnout, že i imisní limit NO_2 pro ochranu lidského zdraví by mohl být po realizaci Záměru překročen.

IV. Ozón

Troposférický ozón vzniká v emisích těkavých organických polutantů a NO_x z mobilních zdrojů.

Směrnice 2002/3/ES ve své preambuli zdůrazňuje nebezpečí výskytu přízemního ozónu a zaměřuje se především na ochranu proti škodlivým účinkům ozónu na lidské zdraví.

Podle čl. 3 směrnice 2002/3/ES mají povinnost členské státy vypracovat seznam zón a aglomerací, kde jsou úrovně ozónu ve vnějším ovzduší vyšší než cílové imisní limity, a v těchto zónách a aglomeracích přijmout opatření, která zajistí přípravu a provedení plánu nebo programu na dosažení cílových imisních limitů k 2010. ČR se splněním těchto limitů bude potýkat celoplošně.

B. Hluk

Z akustické studie musí vyplynout, zda se provoz předmětného Záměru bude či nebude pohybovat v rámci povolených limitů, jestliže budou dodrženy všechny podmínky provozu (a jaké opatření budou aplikovány v případě, že dodrženy nebudou).

V této souvislosti požadujeme zpracování dopravních, hlukových a rozptylových studií i pro případné využití komunikace II/608 (např. dojde-li k uzavření D 8).

IV.

Právní analýza

V rovině ústavního pořádku České republiky je relevantní ústavní normou předně čl. 7 Ústavy České republiky (ústavní zákon ČNR č. 1/1993 Sb., ve znění pozdějších ústavních zákonů – dále jen „Ústava ČR“), který **ukládá státu povinnost dbát o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství**. Toto ustanovení patří k základním ustanovením Ústavy a konkretizuje ústavní zásadu obsaženou v preambuli Ústavy, podle níž

jsou občané odhodláni společně střežit a rozvíjet zděděné přírodní a kulturní, hmotné a duchovní bohatství.

Základní práva a svobody jednotlivců (fyzických osob) jsou obsažena zejména v Listině základních práv a svobod (vyhl. pod č. 23/1991, znovu vyhlášena pod č. 2/1993 Sb. – dále jen „Listina“). Listina především zakotvuje v rámci své hlavy čtvrté, nazvané „Hospodářská, sociální a kulturní práva“, **právo každého na příznivé životní prostředí** a na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů (čl. 35 odst. 1 a 2). Tato práva však nejsou přímo vymahatelná jen s odvoláním na Listinu, ale podle čl. 41 odst. 1 Listiny je možno se jich domáhat **pouze v mezích zákonů**, které tato ustanovení provádějí.

Listina současně stanoví podmínky pro omezení v ní zakotvených základních práv a svobod. Přírodu a životní prostředí přitom Listina řadí mezi ty veřejné statky, které požívají ústavní ochrany a z důvodu ochrany těchto statků mohou být omezována některá základní práva fyzických i právnických osob. Veřejný zájem na ochraně těchto statků má tak přednost před zájmem jednotlivého soukromého subjektu, resp. do konce před jeho základním právem.

Generální klausulí pro takto dovozené zásady do základních práv je ustanovení čl. 35 odst. 3 Listiny, podle něhož **každý má právo na příznivé životní prostředí a při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem**. Toto ustanovení se vztahuje na veškerá v právním řádu založená soukromá i veřejná subjektivní práva.

Zvláště je pak příroda a životní prostředí chráněno v souvislosti s výkonem vlastnického práva a svobody pohybu a pobytu. Čl. 11 odst. 3 Listiny stanoví, že **vlastnictví** zavazuje, že nesmí být zneužito na újmu práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy a že **jeho výkon nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem**.

Podmínky a důvody pro stanovení mezí (omezení) základních práv a svobod však nemusí vyplývat jen ze zákonné úpravy, ale také z mezinárodních smluv podle čl. 10 Ústavy. Podle tohoto ústavního článku totiž vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu, přičemž stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva. Ústavně je tak zakotven přímý účinek (bezprostřední použitelnost) těchto mezinárodních smluv a jejich aplikační přednost před vnitrostátními obyčejnými zákony, pokud tyto mezinárodní

smlouvy obsahují od zákona odlišnou úpravu. Aplikační přednost má i evropské právo, a to odvozeně od přístupové dohody. V našem případě se jedná především o:

- rámcovou Směrnicí Rady o posuzování a řízení kvality vnějšího ovzduší
- Směrnicí EP a Rady o národních emisních stropích pro některé látky znečišťující ovzduší
- Směrnicí Rady o mezních hodnotách pro oxid siřičitý, oxid dusičitý a oxidy dusíku, částice a olovo ve vnějším ovzduší
- Směrnicí EP a rady o ozonu ve vnějším ovzduší
- Směrnicí EP a Rady o obsahu arsenu, kadmia, rtuti, niklu a polycyklických aromatických uhlovodíků ve vnějším ovzduší
- Směrnicí EP a Rady o mezních hodnotách pro benzen a oxid uhelnatý v ovzduší.

V rovině zákonodárství týkajícího se účelu ochrany ovzduší a životního prostředí je východiskovým zákonem **zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí**, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZŽP“). Účelem ZŽP je podle jeho § 1 vymežit základní pojmy a stanovit základní zásady ochrany životního prostředí a povinnosti právnických a fyzických osob při ochraně a zlepšování stavu životního prostředí a při využívání přírodních zdrojů. Při stanovení těchto zásad a povinností vychází z principu trvale udržitelného rozvoje.

Platí zejména zásada, že **území nesmí být zatěžováno lidskou činností nad míru únosného zatížení** (§ 11 ZŽP). Přitom je třeba mít na zřeteli, že podle cit. čl. 35 odst. 3 Listiny nesmí nikdo nad míru stanovenou zákonem nejen poškozovat, ale ani ohrožovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky. Zákonné hranice (meze, limity) v nichž je ohrožování či poškozování životního prostředí ještě únosné přitom nejsou neměnné, ale naopak v čase podléhají změnám: „*Postupně, v závislosti na vytváření k tomu nezbytných předpokladů (ekonomických, technických, vědeckých a jiných), ale též v návaznosti na vývoj lidského poznání o zhoršování stavu životního prostředí a jeho složek, se mění tak, že sledují trend ke zpřísnování režimu ochrany.*“¹

Zhodnotíme-li pohledem občana předmětné lokality plnění evropských i vnitrostátních povinností, ke kterým se ČR vstupem do EU a transpozicí jejích předpisů zavázala plnit, pak je zřejmé, že stát by v souvislosti s případným povolením záměru v posuzované aglomeraci musí doložit to, že ČR učinila nezbytná opatření k zajištění dodržování mezních hodnot ve smyslu čl. 7 bod 1 rámcové směrnice 96/62/ES.

¹ Drobník, J., in Damohorský, m. a kol. Právo životního prostředí. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, s. 48.

